

EL – MUÛD

MuÛd, yaratılmışları yok ettikten sonra tekrar yaratan manasına gelen bir ism-i ilâhîdir.

Yaratılmış olan her şey mukadder olan ömrünü tamamladıktan sonra Allah'tan başka kimse kalmaz. Fakat varken yok olan insanlar hayatlarında neler yapmışlardır, hangileri afif, temiz, nezih yaşamıştır, hangileri buyruk tanımamış birçok cinayetler işlemiş, ocaklar söndürmüş, nice mazlumları inim inim inletmiş, mala cana kıymış, namus kirletmiştir? Dünya hâkimleri bunların binde birini bile meydana çıkaramamıştır. Cisimleri ile beraber yaptıkları da yok olmuş belki şu dünyada izi kalmamış, silinip gitmiştir.

Fakat El-MuÛd olan Yüce Allah'ın takdir ettiği o kıyamet günü gelince yeniden yaratılmayla beraber geçirdiği hayat safhasını da bütün canlılığı ile karşısında görüp her şeyin son buldu, bitti dendiği yerde hesabını vermek üzere olduğu hayat filmi ile karşılaşan insan belki de ne yapacağını bilmez bir şaşkına dönecek. Herkes, iyi ve kötü, zararlı ve yararlı dünyada yaptıklarından muaheze olacak, hak yerini bulacak, mazlum zalimden hakkını alacak, iyiler Nûr'a kavuşurken kötüler nara düşecek. Dünya hâkiminin eline düşmekten kurtulan nice suçlular o Hâkim-i Mutlak, o Adl-i Mutlak, o Melik-i Mutlak'ın huzurunda kısıvrak yakalanmış olarak teslim olacaklar. Allah'ın bir ismi de El-Müntekîm'dir ki intikam alan manasını taşır. Cenab-ı Hak; zalim, zorba, nankörlerin ve mazlumun alamadığı hakların intikamını alacaktır, iyiler için ise bol bol mükâfat ve ikramlara nailiyet vardır. İyiler için her şey yeniden hayat bulup yeniden dirilecektir. Bütün canlılığıyla ahiret yurdu gözler önüne serilecektir. Bu konu ile ilgili ayetler pek çoktur. Dünya, ahiret için vardır, ahiret söz konusu olmasaydı dünya ve içindekilerin varlığı abes olurdu. Bu konu ile ilgili mesajları Kur'an'dan dinleyelim:

"Ey insanlar! Eğer yeniden dirilmekten şüpheye iseniz, şunu bilin ki, biz sizi topraktan, sonra nutfeden, sonra alakadan (aşılanmış yumurtadan), sonra uzuvları (önce) belirsiz, (sonra) belirlenmiş canlı et parçasından (uzuvları zamanla oluşan ceninden) yarattık ki size (kudretimizi) göstereyim. Ve dilediğimizi, belirlenmiş bir süreye kadar rahimlerde bekletiriz; sonra sizi bir bebek olarak dışarı çıkarırız. Sonra güçlü çağınıza ulaşmanız için (sizi büyütürüz). İçinizden kimi vefat eder; yine içinizden kimi de ömrün en verimsiz çağına kadar götürülür; ta ki bilen bir kimse olduktan sonra bir şey bilmez hale gelsin. Sen, yeryüzünü de kupkuru ve ölü bir halde görürsün; fakat biz, üzerine yağmur indirdiğimizde o, kıpırdanır, kabarır ve her çeşitten (veya çiftten) iç açıcı bitkiler verir." ¹

"İnsan, kendisinin başıboş bırakılacağını mı sanır!" ²

"O, (döl yatağına) akıtılan meninin içinden bir nutfе (sperm) değil miydi?" ³

"Sonra bu, alaka (aşılanmış yumurta) olmuş, derken Allah onu (insan biçiminde) yaratıp şekillendirmişti." ⁴

"Ondan da iki eşi, yani erkek ve dişi var etmişti." ⁵

"Peki, (bunları yapan) Allah'ın, ölüleri tekrar diriltmeye gücü yetmez mi?" ⁶

Görüldüğü gibi Kur'an-ı Kerîm, haşır meselesini başka hiçbir delile ihtiyaç bırakmayacak şekilde ispat etmiş oluyor. Kur'an ayetlerinin hemen hemen üçte biri bu hakikatlerden bahseder.

"Sizi sadece boş yere yarattığımızı ve sizin hakikaten huzurumuza geri getirilmeyeceğinizi mi sandınız?" ⁷

"Mutlak hâkim ve hak olan Allah, çok yücedir. O'ndan başka tanrı yoktur, O, yüce Arş'in sahibidir." ⁸

¹ Hac:5

² Kıyamet:36

³ Kıyamet:37

⁴ Kıyamet:38

⁵ Kıyamet:39

⁶ Kıyamet:40

⁷ Müminun:115

⁸ Müminun:116

"Biz, kıyamet günü için adalet terazileri kurarız. Artık kimseye, hiçbir şekilde haksızlık edilmez. (Yapılan iş,) bir hardal tanesi kadar dahi olsa, onu (adalet terazisine) getiririz. Hesap gören olarak biz (herkese) yeteriz." ⁹

Ayette görüldüğü gibi; bir ahiret yurdunun mevcudiyeti, ölümlerin tekrar dirileceği ve hayatının hesabını verecekleri açık ifadelerle anlatılmıştır. Mevzumuz olan ölümlerin dirilmesi, Yüce Mevlâ'nın takdiri, murad-ı ilâhîsi ile cereyan edecektir. İşte her ölünün dirilmesinde rol alan El-Mu'îd ism-i şerifinin tecellisidir ki, bu ism-i şerif cümle ölümlere tecelli ederek, yeniden hayat bulmalarını sağlayacaktır.

"Onlar: "Allah ölen bir kimseyi diriltmez" diye olanca güçleriyle Allah'a and içtiler. Aksine, bu O'nun bizzat kendisine karşı gerçek bir vadidir. Fakat insanların çoğu bilmez." ¹⁰

"Hakkında ihtilaf ettikleri şeyi onlara açıklaması ve kâfir olanların da kendilerinin yalancılar olduklarını bilmeleri için (Allah onları diriltecek)." ¹¹

"Biz, bir şeyin olmasını istediğimiz zaman, ona (söyleyecek) sözümüz sadece "Ol" dememizdir. Hemen oluverir." ¹²

"İnsan der ki: "Öldüğüm zaman sahi diri olarak (kabrimden) çıkarılacak mıyım?" ¹³

"İnsan düşünmez mi ki, daha önce o hiçbir şey olmadığı halde biz kendisini yaratmışızdır?" ¹⁴

"De ki: Yeryüzünde gezip dolaşın da, Allah ilk baştan nasıl yaratmış bir bakın. İşte Allah bundan sonra (aynı şekilde) ahiret hayatını da yaratacaktır. Gerçekten Allah her şeye kadirdir." ¹⁵

"Evet, bizim, onun parmak uçlarını bile aynen eski haline getirmeye gücümüz yeter." ¹⁶

İnsanın hayatını tanzim etmesi; Allah'a imandan sonra haşre yani ölüm ötesi hayata imana bağlıdır, yaptığı şeylerin hesabını vereceğine inanmayan bir insanın hayatının müstakîm olması düşünülemez. Buna karşılık attığı her adımın hesabını vereceği inancında olan insanın hayatı oldukça muntazam bir seyir arz eder.

"Ne zaman sen bir işte bulunsan, ne zaman Kur'an'dan bir şey okusan ve siz ne zaman bir iş yaparsanız, o işe daldığınız zaman biz mutlaka üstünüzde şahidizdir. Ne yerde ne gökte zerre ağırlığına bir şey Rabbinden uzak (ve gizli) kalmaz. Bundan daha küçüğü ve daha büyüğü yoktur ki apaçık kitapta (levh-i mahfuzda) bulunmasın." ¹⁷

Yani bütün davranışlar, melekler tarafından tespit edilmektedir. Büyük küçük, gizli aşikâr, bizim hakir gördüğümüz, Allah'ın azim gördüğü yaptığımız her şey tespit edilmektedir. Yüce Allah her şeyimizin hesabını görmek üzere mahşerde, mahkeme-i kübrada bütün insanları huzurunda toplayacaktır. Deyyân olan Allah hazır ve nazırdır.

Şu kesin bir hakikat ki; Hayy Kayyum olan Allah'tan başka her bir mahlûk ölecektir. O Allah ki Hayy'dır, Kayyum'dur, Ezel'dir, Ebed'dir. Dilediği zaman dilediği ölmüş mahlûkuna tekrar hayatıyet bahşedecektir. El-Mu'îd'dir ki ölümleri diriltendir.

"Ölüden diriyi kim çıkarıyor, diriden ölüyü kim çıkarıyor?" ¹⁸

Hiç yoktan var olan insanın öldükten sonra tekrar diriltileceğinin Allah'ın bir takdiri, murad-ı ilâhîsi olup, bunun muhakkak gerçekleşeceği; gün ışığı gibi açık seçik bir şekilde Kur'an-ı Azimüşşan'da bildirilmiştir. Bunun örneklerini de dünyamızda görüyoruz. Kur'an arz üzerindeki hadiselerden ibret almaya işaret eder.

"...Sen, yeryüzünü de kupkuru ve ölü bir halde görürsün; fakat biz, üzerine yağmur indirdiğimizde o, kıpırdanır, kabırır ve her çeşitten (veya çiftten) iç açıcı bitkiler verir." ¹⁹ buyurarak nazarları arz üzerindeki ölüm ve dirilmeye çeviren Allah, kullarını

⁹ Enbiya:47

¹⁰ Nahl:38

¹¹ Nahl:39

¹² Nahl:40

¹³ Meryem:66

¹⁴ Meryem:67

¹⁵ Ankebut:20

¹⁶ Kıyamet:4

¹⁷ Yunus:61

¹⁸ Yunus:31

¹⁹ Hac:5

tefekküre ve dolayısıyla her an binlerce ölüp binlerce dirilen varlıklara ferasetle bakıp ibret almaya davet eder.

Evet, kurumuş ölmüş arzın hayat bulması, kuru bir çekirdekten, ölü bir tohumdan bir ağaç yeşermesi ve dolayısıyla tonlarca meyve vermesi, sonbahar ve kışta ölüp ceset ve âdeta kemik haline gelen bunca ağaçların hassaten asma dalının baharda yeniden yepyeni bir dirilişle dirilip neşv-ü nema bulması, insan vücudundaki hücrelerin her akıllara durgunluk verecek hızda ölmesi, dirilmesi vs. tüm bunlar gösteriyor ki insan da öldükten sonra dirilecektir. İstese de istemese de huzur-i ilâhîde hayatının hesabını verecektir. Bu âleme gelirken sorulmadığı gibi, bu âlemden giderken de sorulmayacaktır. Mukadder olan ömrü tamam olunca istemese de ölüm gelip alıp götürecektir, aynen bunun gibi öldükten sonra da mukadder olan zamanda tekrara dirilecektir. Tıpkı baharda arzın dirilmesi gibi, Yüce Mevlâ'nın El-Muîd ism-i şerifinin tecellisi olan bir "Ol!" emr-i ilâhîsi ile diriliş gerçekleşecektir.

Ondan sonra hesap başlayacak, insan istese de istemese de Rabb'in huzurunda, Mahkeme-i Kübrâ'da hayatının hesabını verme mecburiyetiyle baş başa kalacaktır. Bir sevk-i irade ki ruhlar âlemiyle başlayan varoluş, çeşitli menzillerden geçerek devam edip gidiyor. Bu bir Allah kanunudur, bir irade-i ilâhîdir, takdir-i Hüdâ'dır ki hiçbir güç zerresini bile değiştirmeye yetmez. İrade-i ilâhî nasılsa öyle devam edip gidecektir.

Ruhlar âleminde var olan ruh, ana rahmine orda bir hücreden neşet eden cesetle birleşip dünyaya, sonra kabre berzah âlemine, sonra mahşer yerine, Rabb'in huzurunda hesap vermek için Mahkeme-i Kübrâ'ya, hesabın neticesinde nereyi hak etti ise ya cennet ya da cehenneme gitmeye namzettir insan.

Bunlardan ve karşılaşılması muhtemel olan daha pek çok hadiselerden kaçma, saklanma imkânı asla yoktur. O öyle bir gündür ki, "ne olmuş bu kitaba küçük büyük bir şey bırakmamış" dedirten gündür. Yok olduğu, unutulduğu zannedilen nice meseleler, sırlar -ki Cenab-ı Hak sinelerden geçeni, hain bakışların altında neler yattığını, niyetleri bildiğini bildiriyor- ahirette ceza gününde dipdiri bir şekilde karşımıza çıkacaktır. Hayy, Hâlık ism-i şerifi ile hayat bahşeden, Mümît ismi ile öldüren Allah, El-Muîd ism-i şerifleri ile de yeniden diriltecektir. İnsana düşen, sarsılmaz bir imanla iman ettikten sonra, bâkî ömrü için yeniden diriltilip hayatının hesabını vereceğinin şuuru ile istikamette olmaya say etmektir.

Hüv'el Bâkî.